

OSNOVNA ŠKOLA JORDANOVAC
Jordanovac 108
10000 Zagreb

Školska godina: 2019./2020.
Razred: 5.a

ELEMENTI VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA UČENIKA IZ HRVATSKOG JEZIKA (5. RAZRED)

UVODNE NAPOMENE

Predmetni kurikulum nastavnog predmeta Hrvatski jezik strukturiran je u tri nastavna područja koja su ujedno i **sastavnice vrednovanja** u nastavnom predmetu Hrvatski jezik.

Nastavna područja jesu

- 1. HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA (A)**
- 2. KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO (B)**
- 3. KULTURA I MEDIJI (C)**

OPISI PREDMETNIH PODRUČJA NASTAVNOG PREDMETA HRVATSKI JEZIK:

Hrvatski jezik i komunikacija

Predmetno područje hrvatski jezik i komunikacija temelji se na ovladavanju uporabnim mogućnostima hrvatskoga jezika u jezičnim djelatnostima slušanja, govorenja, čitanja, pisanja i međudjelovanja koje omogućuju stjecanje komunikacijske jezične kompetencije na hrvatskome standardnom jeziku.

Predmetno područje obuhvaća stjecanje:

- jezične, uporabne, strategijske i društvenojezične kompetencije
- vještina komunikacije i suradnje s drugima u različitim kontekstima, medijima i komunikacijskim situacijama
- komunikacijskih strategija radi razumijevanja i stvaranja teksta na temelju prije stečenoga znanja i učenja
- sposobnosti pomnoga čitanja obavijesnih i književnih tekstova, sposobnosti analize i interpretacije teksta te razumijevanja konteksta i značenjskih slojeva
- kompetencije stvaranja tekstova različitih vrsta i funkcionalnih stilova
- svijesti o sebi kao osobi koja izgrađuje, poštuje i izražava vlastiti (jezični) identitet te poštuje identitet drugih u okviru jezične i kulturno-jezične govorne zajednice.

Književnost i stvaralaštvo

Predmetno područje književnost i stvaralaštvo temelji se na razumijevanju književnosti kao umjetnosti riječi i osobite uporabe jezika. Književni je tekst umjetnička i društvena tvorevina koja ima osobnu, nacionalnu, kulturnu, društvenu i estetsku vrijednost. Kao stvaralačka jezična djelatnost, književnost je sastavni dio svakodnevnoga života.

Predmetno područje obuhvaća:

- razumijevanje, interpretaciju i vrednovanje književnoga teksta radi osobnoga razvoja, stjecanja i razvijanja znanja i stavova te vlastitoga stvaralaštva
- razumijevanje stvaralačke i umjetničke uloge jezika i njegova kulturnoga značenja
- stjecanje književnoteorijskih i književnopovijesnih znanja te uvida u reprezentativne tekstove hrvatske i svjetske književnosti radi razvoja stvaralačkoga i kritičkog mišljenja o književnome tekstu te proširivanja vlastitoga iskustva čitanja
- povezivanje jezičnih djelatnosti, aktivne uporabe rječnika i stečenoga znanja radi dubokoga i asocijativnog razumijevanja teksta
- potrebu za čitanjem književnih tekstova i pozitivan stav prema čitanju iz potrebe i užitka
- osobni i nacionalni identitet te razumijevanje općekulturnoga nasljeđa
- razvoj kreativne verbalne i neverbalne komunikacije
- stvaralačko izražavanje potaknuto različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta.

Kultura i mediji

Predmetno područje kultura i mediji temelji se na razumijevanju teksta u različitim društvenim, kulturnim imedukulturnim kontekstima. Predmetnim se područjem potiče razvoj znanja o sebi i drugima, uvažavanje različitih uvjerenja i vrijednosti te se omogućuje djelovanje u društvenoj zajednici.

Predmetno područje obuhvaća:

- kritički odnos prema medijskim porukama, razumijevanje utjecaja medija i njihovih poruka na društvo i pojedinca;
- stvaranje medijskih poruka i njihovo odgovorno odašiljanje
- razumijevanje kulture s gledišta svakodnevnoga života, s društvenoga gledišta, kulture u odnosu na popularnu kulturu i kulture u odnosu prema književnosti i ostalim umjetnostima te utjecaj kulture na oblikovanje vlastitoga kulturnog identiteta
- poticanje svjesnosti o jedinstvenosti i vrijednosti različitih mišljenja, stavova i ideja, društava i kultura radi uspješne komunikacije te razumijevanja drugih i drukčijih.

(iz Kurikuluma nastavnog predmeta Hrvatski jezik, NN 10/2019 (29.1.2019.))

VREDNOVANJE USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA

Vrednovanje u nastavnome predmetu Hrvatski jezik pažljivo se planira i provodi sustavnim prikupljanjem različitih povezanih informacija o ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Pritom se poštuje jedinstvenost svakoga učenika s obzirom na kognitivno, društveno-afektivno i psihomotoričko razvojno područje vrednovanja.

Svrha je procesa vrednovanja dvojaka. Vrednovanje motivira učenika na daljnji rad, a ujedno je povratna informacija učenicima, učiteljima i nastavnicima, roditeljima, obrazovnim institucijama i prosvjetnim vlastima.

Sastavnice vrednovanja u predmetu proizlaze iz odgojno-obrazovnih ishoda organiziranih u trima predmetnim područjima: hrvatski jezik i komunikacija (A), književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Sastavnice su vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik:

- hrvatski jezik i komunikacija
- književnost i stvaralaštvo
- kultura i mediji.

Sastavnicama vrednovanja u svim se trima predmetnim područjima opaža, prati i vrednuje dubina i širina usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda u kognitivnome i afektivnome području (znanja, vještine, stavovi i vrijednosti) u svim trima nastavnim područjima.

Sastavnice vrednovanja obuhvaćaju:

- stečena znanja o jeziku, književnosti, medijskoj, kulturnoj i međukulturnoj pismenosti
- sposobnost razumijevanja jezičnih, književnih i kulturnih koncepata kojima se znanja usustavljaju i međusobno povezuju i isprepliću u predmetu Hrvatski jezik (unutarpredmetno povezivanje) te povezuju s međupredmetnim temama idrugim predmetima po načelu međupredmetne povezanosti
- primjenu znanja i koncepata na razini analize i sinteze te stvaranje novih znanja i koncepata.

Sustavnim praćenjem i vrednovanjem na temelju prikupljanja i tumačenja podataka o poučavanju i napredovanju pojedinoga učenika djeluje se na poboljšanje učenja i poučavanja. **Formativno** vrednovanje polazište je za učenikovo i učiteljevo/nastavnikovo planiranje daljnjega učenja i poučavanja. Na kraju određenoga razdoblja učenja i poučavanja procjenjuju se ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda. Provodi se tijekom nastavnoga procesa; usmena i pisana provjera, vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje; opisno vrednovanje (u imeniku ili učiteljevim bilješkama) uz mogućnost brožčanog ocjenjivanja.

Sumativno se vrednuje usvojenost znanja i razvijenost vještina, a prati se i procjenjuje usvojenost općeprihvaćenih stavova i vrijednosti te razvijenost navika i elementi temeljnih kompetencija: odgovornost, samostalnost i samoinicijativnost te komunikacija i suradnja. Smisao i cilj procjenjivanja jest poticanje učenika na iskazivanje znanja, vještina i stavova. Provodi se nakon obrađenih nastavnih cjelina; usmena i pisana provjera, vrednovanje naučenog; brožčano ocjenjivanje.

Tri su osnova pristupa vrednovanju: vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenoga.

Vrednovanje za učenje služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja. Temelji se na povratnoj informaciji učeniku i razmjeni iskustava (učitelj i nastavnik – učenik i učenik – učenik) o procesima učenja te usvojenosti znanja, vještina i stavova u odnosu na postavljena očekivanja. Motivira učenike na daljnji rad.

Tijekom nastavne godine provodit će se naizmjenice, kako to zahtijevaju aktivnosti, očekivani ishodi te raspored sadržaja.

Oblici su vrednovanja: provjera razumijevanja i učenikova napredovanja ciljanim pitanjima, vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima,

predstavljanje učeničkih radova, uvid u učeničke mape (uvidom u učeničke uratke, prikupljane tijekom dužega razdoblja, prati se učenikov napredak), predstavljanje učeničkih projekata, opažanja učeničkih aktivnosti i ponašanja tijekom učenja i poučavanja (frontalno, individualno i suradničko).

Vrednovanje kao učenje učenika potiče na (samo)praćenje, (samo)refleksiju i samovrednovanje učenja s obzirom na ciljeve postavljene na početku nastavnoga procesa. Učenjem i poučavanjem učenike se usmjerava na ovladavanje strategijama nadgledanja, planiranja i samoreguliranja vlastitoga napredovanja u usvajanju znanja, vještina i stavova radi postizanja samostalnosti i preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje. Tijekom nastavne godine provodit će se naizmjenice, kako to zahtijevaju aktivnosti. Oblici su vrednovanja: vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima, služenje popisima za (samo)procjenu znanja, vještina i sposobnosti, popisima kompetencija za osobnu samoprocjenu i praćenje, obrascima za (samo)procjenu predstavljačkih uradaka, opisnicima za (samo) procjenu suradničkoga učenja, upitnicima, tablicama, ljestvicama procjene, planovima učenja i njegova ostvarivanja.

Vrednovanje naučenoga podrazumijeva sumativno vrednovanje razine usvojenosti znanja i razvijenosti vještina u odnosu na definirane odgojno-obrazovne ishode, njihovu razradu te razine usvojenosti. Provodi se tijekom ili na kraju određenoga planiranog razdoblja: obrade, ponavljanja, uvježbavanja, usustavljivanja i sintetiziranja radi provjere ostvarivanja planiranih odgojno-obrazovnih ishoda i rezultira brojčanom ocjenom.

Odgojno-obrazovni ishodi, razrada ishoda i ključni sadržaji te razina usvojenosti »dobar« određenoga odgojnoobrazovnog ishoda na kraju razreda nalaze se u predmetnom kurikulumu, a ostale razine usvojenosti odgojnoobrazovnog ishoda navode se u metodičkome priručniku predmetnoga kurikuluma. Oblici su vrednovanja: usmene provjere, pisane provjere zadacima zatvorenoga i /ili otvorenog tipa; predstavljanja ili izvedbe: govorni i razgovorni oblici, praktični radovi, projekti; učeničke mape i sl. Provode se prema potrebi/planu I individualnoj procjeni učitelja i nastavnika.

Zaključna (pr)ocjena oblikuje se na temelju što više različitih informacija o učenikovu ostvarivanju odgojnoobrazovnih ishoda. Zaključna (pr)ocjena nije aritmetička sredina pojedinačnih ocjena, već je pokazatelj učenikovanapretka u učenju i razvijenosti razumijevanja, vještina i sposobnosti izricanja kritičkoga i stvaralačkoga mišljenja, vrijednosti i stavova. Svi su elementi vrednovanja jednako vrijedni pri određivanju zaključne ocjene. O podacima o učenikovu postignuću i uradcima u predmetu, uloženo me trudu, sudjelovanju, suradnji i odgovornosti izvješćuje se zasebno, osim o elementima koji su izravno ugrađeni u odgojno-obrazovne ishode.

Kao numerički pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva. Kao i dosad, zaključna ocjena izriče se riječju i brojkom (nedovoljan – 1, dovoljan – 2, dobar – 3, vrlo dobar – 4, odličan – 5).

VREDNOVANJE NAUČENOGA

Tijekom nastavne godine provodit će se sljedeći oblici i načini vrednovanja naučenog:

- bilješke o načinu učenja koji odgovara pojedinom učeniku
- pisane provjere znanja i vještina

- usmena ispitivanja
- opažanje izvedbe učenika u nekoj aktivnosti (predstavljanju, igri, oblikovanju bilježnice i bilježaka, rada u radionici, pripovijedanju, opisivanju, prepričavanju, samostalnom predstavljanju pročitanog književnog djela)
- raščlamba domaće zadaće i zadataka za samostalan rad koje su učenici odabrali
- vrednovanje skupinskog rada prema unaprijed dogovorenim mjerilima
- procjena usmenih oblika izražavanja u kojima sudjeluje učenik
- vrednovanje nakon učenikova samostalnog rada kod kuće (umna mapa, plakat i slično).
- vrednovanje uspješnost rješavanja pripremnog listića za cjelovito čitanje književnog djela, govorno predstavljanje rada tijekom sata te rad učenika u skupini prema unaprijed dogovorenim mjerilima
- Kontrolna vježba: Književni i neknjiževni tekstovi Ili Čitamo i razumijemo neknjiževno djelo: Novinske vrste)
- pravopisna provjera/ diktat: Veliko slovo
- vrednovanje govora bilješkom o usmenom izražavanju ili brojčanom ocjenom
- učenici samostalno rješavaju zadatke na kraju sata i domaću zadaću koju odaberu; radove ostavljaju u svom portfoliju (mapi radova) i za njih mogu dobiti ocjenu
- vrednovanje nakon učenikova samostalnog rada kod kuće (umna mapa, plakat...)
- pisanje dviju školskih zadaća
- pisanje pravopisne provjere/ diktat: Pisanje ije/je, č/ć, dž/đ)
- pisane provjere znanja i vještina: Nepromjenjive vrste riječi, Glagoli, Imenice i sklonidba imenica, Pridjevi, Završni ispit znanja - Jezični sadržaji 5. razreda
- procjena scenske izvedbe anegdote
- pisane provjere znanja i vještina: Proza, Poezija, Drama, Obilježja književnoga teksta
- pisane provjere znanja i vještina: pisanje provjera razumijevanja književnih i neknjiževnih tekstova
- vrednovanje uspješnosti rješavanja kviza prema unaprijed dogovorenim mjerilima vrednovanja
- vrednovanje najuspješnijih pjesama, priča ili ilustracija učenika (ili izvedbe kratke dramske igre) nakon njihova samostalnog rada kod kuće
- vrednovanje izražajnog čitanja književnog teksta

MJERILA VREDNOVANJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA
 NASTAVNIH PODRUČJA KOJI SE **SUMATIVNO** OCJENJUJU:

RAZINE USVOJENOSTI	1. HRVATSKI JEZIK I KOMUNIKACIJA (A)
nedovoljna	<p>Učenik jezične sadržaje nije usvojio. Ne prepoznaje i ne usvaja jezične pojave. Nema razvijeno gramatičko mišljenje. Ne primjenjuje jezična pravila. Nema predznanja pa teško prati nastavu. Na satima je pasivan i nezainteresiran. Ne piše domaće zadaće. Odbija sve vrste razgovara.</p> <p>Sluša tekst, no ne izdvaja ključne riječi ni prema unaprijed zadanim pitanjima. Čita tekst, no ne izdvaja ključne riječi prema unaprijed zadanim pitanjima. Piše pripovjedne tekstove bez vidljive strukture i smisla uz mnogo gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.</p>
zadovoljavajuća	<p>Učenik je djelomice usvojio nastavne sadržaje. Prepoznaje i razlikuje jezičnu pojavu, ali je vrlo rijetko uporabljiva.</p> <p>Naučene nastavne sadržaje djelomično pamti i reproducira, ali ih ne primjenjuje. Često griješi, ne uočava pogreške.</p> <p>Osjećaj za jezik nije dovoljno razvijen. Katkad je koncentriran i zapisuje bilješke. Uočljiva je nesamostalnost u radu. Traži stalnu pomoć i prihvaća savjete. Vrlo rijetko piše domaće zadaće. Ne koristi se drugim izvorima znanja. Razgovara sa svrhom davanja i dobivanja informacija. Sluša tekst i izdvaja ključne riječi prema unaprijed zadanim pitanjima. Čita tekst i izdvaja ključne riječi prema unaprijed zadanim pitanjima. Piše pripovjedne tekstove bez vidljive strukture.</p>
dobra	<p>Učenik je jezične sadržaje usvojio većim dijelom. Uočava jezičnu pojavu, točno definira, ali primjenjuje s pogreškama.</p> <p>Naučeno pamti i reproducira, ali ne redovito. Teže povezuje sadržaje unutar predmeta. Sposobnosti jezikoslovnoga mišljenja su na prosječnoj razini. Zanimanje za jezično područje je povremeno. Tijekom satova aktivnost je promjenjiva. Rijetko uočava svoje i tuđe pogreške. Uz pomoć uočava i istražuje jezične pojave. Katkada zaboravlja domaće zadaće, a u napisanima ima pogrešaka. Prihvaća savjete za poboljšanje kvalitete rada. Povremeno se koristi drugim izvorima znanja. Primjenjuje različite govorne činove i pripovijeda kronološki. Sluša tekst, izdvaja ključne riječi i piše bilješke. Čita tekst, izdvaja ključne riječi i piše bilješke. Piše pripovjedne tekstove trodijelne strukture ne postižući cjelovitost teksta i stilsku ujednačenost.</p>
vrlo dobra	<p>Učenik s razumijevanjem i skoro u potpunosti usvaja jezične sadržaje. Naučene sadržaje primjenjuje većinom bez pogrešaka, daje naučene primjere. Pokazuje zanimanje za nove jezične sadržaje, tijekom sata sudjeluje u obradi.</p> <p>Ima razvijenu sposobnost analize i sinteze jezičnih pojava. Pokazuje samostalnost i odgovornost u istraživanju novih pojava.</p> <p>Uz poticaj istražuje jezične pojave i izvodi pravila koja uspješno primjenjuje. Redovito piše zadaće s malo pogrešaka.</p> <p>Često uočava i ispravlja svoje i tuđe jezične pogreške u usmenom i pisanom izrazu. Rado prihvaća savjete za poboljšanje kvalitete svoga rada. Uz poticaj se služi i ostalim izvorima znanja. Primjenjuje različite govorne činove, opisuje prema jednostavnoj kompozicijskoj strukturi i pripovijeda kronološki. Sluša tekst, izdvaja ključne riječi, piše bilješke i prepričava slušani tekst.</p> <p>Čita tekst, izdvaja ključne riječi, piše bilješke i prepričava pročitani tekst. Piše pripovjedne tekstove vidljive sadržajne smislenosti i strukture.</p>

	<p>Reproducira i razumije obrađeni nastavni sadržaj, Nadograđuje stečena znanja. Sadržaj obrazlaže uglavnom samostalno, koristi zadane primjere i samostalno rješava probleme i zadatke. Uglavnom prikladno i ispravno izražava naučeno gradivo. Objašnjava logičkim slijedom Uz nesigurnost i malu pomoć učitelja povezuje sadržaje predmeta te s drugim nastavnim predmetima.</p>
iznimna	<p>Učenik je nastavne sadržaje usvojio u potpunosti. Lako usvaja nove jezične sadržaje. Pokazuje izrazito zanimanje za jezične sadržaje. Aktivan/aktivna je tijekom sata, sudjeluje u obradi novih sadržaja, daje primjedbe i vlastite primjere. Samostalno izvodi pravila, usvojeno znanje primjenjuje ispravno i točno u pisanom i usmenom izražavanju. Razlikuje bitno od nebitnoga, uočava ključne pojmove. Uočava i ispravlja vlastite i tuđe pogreške. Točan/točna i precizan/precizna je u vježbama raščlambe i otklanjanja pogrešaka. Samostalno istražuje nove gramatičke pojave i izvodi pravilo. Redovito, samostalno i točno piše i rješava domaće zadatke. Temeljito/temeljita je, pedantan/pedantna i savjestan/ savjesna, brine o vlastitom znanju i uspjehu, rado prihvaća savjete za poboljšanje kvalitete svojega rada. Samostalno i samoinicijativno se služi dodatnim izvorima (gramatika, pravopis, rječnici, internet...) Jasno izražava misli i stajališta u pisanoj i govornoj komunikaciji. Ima odlično razvijenu kulturu slušanja. Primjenjuje različite govorne čino ve, opisuje prema jednostavnoj kompozicijskoj strukturi i pripovijeda kronološki. Prepoznaje različite svrhe govorenja. Sluša tekst, izdvaja ključne riječi, piše bilješke i objašnjava značenje teksta. Čita tekst, izdvaja ključne riječi, piše bilješke i objašnjava značenje teksta. Piše pripovjedne tekstove vidljive sadržajne smislenosti i strukturne povezanosti te stilske ujednačenosti. Razumije, povezuje i nadograđuje stečena znanja. Potpuno samostalno i sigurno savladava nastavne sadržaje. Samostalno obrazlaže sadržaj navodeći i vlastite primjere, rješava složene probleme i zadatke. Može prenositi svoja znanja drugima te je siguran i jasan u izlaganju nastavnog sadržaja. Sudjeluje u raspravi, samostalno oblikuje svoje ideje i kreativno pristupa rješavanju problema, kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.</p>
2. KNJIŽEVNOST I STVARALAŠTVO (B)	
Nedovoljna	<p>Interes i sposobnosti nisu razvijeni. Ni uz dobru motivaciju i pomoć ne sudjeluje u odgovaranju na pitanja rješavanju zadataka vezanih uz pročitani tekst. Ne posjeduje osnovna književnoteorijska znanja. Zbog lošega čitanja ne razumije tekst. Ne izražava neposredni doživljaj na književni tekst. Ne razlikuje poetske, prozne i dramske tekstove. Učenik ne prepoznaje osnovne ključne pojmove ili ih samo može nabrojati. Ne razumije nastavni sadržaj i nije ga u stanju samostalno reproducirati. Na pitanja ne odgovara ili odgovara nejasno. Opisuje pojmove nesuvislo i bez razumijevanja. <u>Ni uz učiteljevu pomoć ne daje točan odgovor.</u> Ne može samostalno rješavati jednostavne zadatke.</p>
zadovoljavajuća	<p>Površno i uz učiteljevu pomoć odgovara na pitanja rješava zadatke vezane uz pročitani tekst. Prepoznaje neke književnoteorijske pojmove, primjenjuje ih uz poticaj i pomoć. Na satima sudjeluje u razgovoru o tekstu samo na poticaj. Teže doživljava tekst i njegov dublji smisao. Izražava neposredni doživljaj na književni tekst. Razlikuje poetske, prozne i dramske tekstove navodeći primjere. Ne razumije sadržaje i književnoteorijske pojmove te ih djelomično tumači uz stalnu pomoć učitelja, ne zna primijeniti niti obrazložiti programske sadržaje koristeći zadane primjere. Često griješi prilikom samostalnog rješavanja jednostavnih zadataka. Iznošenje gradiva je površno i nesigurno. Pismeno i usmeno se oskudno izražava.</p>
dobra	<p>Djelomično usvaja i primjenjuje književnoteorijske pojmove. Razumije pročitani tekst i katkad sudjeluje u odgovaranju na pitanja i rješavanju zadataka vezanih uz pročitani tekst. Uz pomoć učitelja iznosi osobna zapažanja.</p>

	<p>Raščlambene i perceptivne sposobnosti su na prosječnoj razini. Povremeno traži pomoć učitelja ili ostalih učenika Čita samo zadano. Ne koristi se dodatnim izvorima znanja. Izražava emocionalni doživljaj i razumijevanje književnoga teksta. Razlikuje temeljna žanrovska obilježja na osnovi tematike i strukture teksta na poznatim primjerima. Učenik reproducira i prepoznaje osnovne ključne pojmove. Razumije sadržaj, ali je površan u njegovoj primjeni. Sadržaj može obrazložiti koristeći zadane primjere, ali uz pomoć i navođenje učitelja. Pojmove i pojave tumači isključivo naučenim primjerima iz udžbenika i bilježnice, a na novim se primjerima ne snalazi. Samostalno rješava jednostavne zadatke. Ponekad griješi prilikom samostalnog rješavanja složenijih zadataka</p>
Vrlo dobra	<p>Skoro u potpunosti samostalno odgovara na pitanja i rješava zadatke vezane uz pročitani tekst. Uspješno usvaja i primjenjuje književnoteorijske pojmove. Ima razvijene raščlambene i perceptivne sposobnosti. Ima razvijen kritički stav i argumentirano ga zastupa. Rado sudjeluje u razgovoru o tekstu i otkriva prenesena značenja. Često koristi i druge izvore znanja. Izražava emocionalni doživljaj književnoga teksta i dovodi u vezu razumijevanje književnoga teksta s glavnim idejama. Razlikuje temeljna žanrovska obilježja na osnovi tematike, načina izlaganja i strukture teksta na poznatim primjerima. Reproducira i razumije obrađeni nastavni sadržaj, Nadograđuje stečena znanja. Sadržaj obrazlaže uglavnom samostalno, koristi zadane primjere i samostalno rješava probleme i zadatke. Uglavnom prikladno i ispravno izražava naučeno gradivo. Objašnjava logičkim slijedom Uz nesigurnost i malu pomoć učitelja povezuje sadržaje predmeta te s drugim nastavnim predmetima</p>
iznimna	<p>Samostalno i kreativno odgovara na pitanja i rješava zadatke vezane uz pročitani tekst. U potpunosti usvaja književnoteorijske pojmove, prepoznaje ih u tekstu i zna se njima koristiti u usmenom i pisanom izražavanju. Argumentirano brani postavljene teze tijekom razgovora o književnom tekstu. Izvrsno povezuje stečeno znanje s novim tekstovima. Lako pronalazi rješenja za postavljene zadatke. Čita više od zadanoga. Služi se i ostalim izvorima znanja. Obrazlaže emocionalni doživljaj književnoga teksta povezujući ideje književnoga teksta sa svijetom oko sebe. Razlikuje temeljna žanrovska i jezičnostilska obilježja književnih tekstova na poznatim primjerima. Razumije, povezuje i nadograđuje stečena znanja. Potpuno samostalno i sigurno savladava nastavne sadržaje. Samostalno obrazlaže sadržaj navodeći i vlastite primjere, rješava složene probleme i zadatke. Može prenositi svoja znanja drugima te je siguran i jasan u izlaganju nastavnog sadržaja. Sudjeluje u raspravi, samostalno oblikuje svoje ideje i kreativno pristupa rješavanju problema, kritički promišlja i vrednuje ideje uz podršku učitelja.</p>
3. KULTURA I MEDIJI (C)	
nedovoljna	<p>Nisu razvijene sposobnost ni interes za komunikaciju s medijima. Nisu usvojeni ključni pojmovi. Ni na poticaj i dobru motivaciju ne sudjeluje u nastavi kulture i medija.</p>
zadovoljavajuća	<p>Sposobnosti za komunikaciju s medijima slabo su razvijene. Prepoznaje samo elementarne pojmove Znanje o kulturi i medijima na početnoj je razini. Interes i aktivnosti su minimalne.</p>
dobra	<p>Ključni su pojmovi djelomično usvojeni. Komunicira s medijima na prosječnoj razini.</p>

	<p>Na poticaj se uključuje u raspravu i komentare o filmu, kazališnom djelu... Slabije povezuje stečeno znanje sa sadržajima ostalih sastavnica nastavnoga predmeta. Interes je promjenjiv.</p>
Vrlo dobra	<p>Usvaja ključne pojmove i primjenjuje ih u novim situacijama. Razvijene su sposobnosti za komunikaciju s medijima. Na poticaj stvara medijske sadržaje. Prati dostignuća u medijima. Povezuje sadržaje unutar kulture i medija (film, kazalište...) U skupini priprema prezentacije, plakate...</p>
iznimna	<p>U potpunosti usvojio ključne pojmove te ih primjereno i s lakoćom primjenjuje. Ima vrlo razvijene sposobnosti za komunikaciju s filmom, radijem, televizijom, tiskom, stripom, računalom... Samoinicijativno stvara nove medijske sadržaje. Pokazuje visoku razinu zanimanja i sposobnosti za praćenje dostignuća u kulturi i medijima. Osobito je aktivan tijekom rasprava i komentara o filmu. Sposoban je kritički prosuditi o kazališnom i filmskom djelu. Samostalno i argumentirano iznosi osobne stavove. Lako i uspješno povezuje sadržaje kulture i medija sa sadržajima iz ostalih sastavnica nastavnoga predmeta i drugih predmeta. Samostalno priprema prezentacije i plakate te ih uvjerljivo izlaže.</p>

DJELA ZA CJELOVITO ČITANJE (LEKTIRA)

Učenici tijekom školske godine čitaju osam djela za cjelovito čitanje s popisa djela za drugi obrazovni ciklus. Jedno djelo je samostalan izbor učenika, a ostala odabire učiteljica u dogovoru s učenicima. Pri izboru naslova vodi se računa o uključenosti dvaju obveznih djela s popisa djela za cjelovito čitanje u drugom ciklusu.

Učenici dobivaju zadatke koje trebaju riješiti tijekom i/ili nakon čitanja djela. Zadatci se rješavaju u posebnu bilježnicu ili list papira koji će učenici spremati u svoju učeničku mapu kako bi mogli pratiti svoj čitateljski napredak ili u nekom digitalnom alatu s kojim su učenici upoznati.

Razina kvalitete rješavanja zadataka vezanih uz djela za cjelovito čitanje djelomično utječe na ocjenu, no ocjena se formira prije svega na temelju ishoda iz A, B ili C područja (koji se vrednuju), a ostvaruju se zadanim zadacima (i za samostalan rad i onima tijekom sata).

Utvrđi li Učitelj/učiteljica da je rješenje zadatka prepisano (s interneta ili od druge osobe) ili je pisano uz pomoć odrasle osobe, učenikova aktivnost vrednovat će se prikladnom bilješkom u rubrici bilježaka i brojčanom ocjenom.

Zajedničko čitanje ulomaka i predstavljanje riješenih zadataka vezanih uz djelo za cjelovito čitanje u pravilu se održavaju zadnja dva sata u mjesecu. Ocjena iz lektire može biti brojčana vrijednost pismenog jezičnog izražavanja (u lektirnoj bilježnici ili na lektirnom listiću za provjeru razumijevanja pročitano), usmenog jezičnog izražavanja, prezentacije, plakata ili borajčana vrijednost ukupnosti pismenog i usmenog jezičnog izražavanja. U slučaju iznimnog zalaganja na satu lektire, donošenja zanimljivosti, samostalne i pripreme izvan zadanih zadataka, učenik može dobiti i motivirajuću ocjenu iz drugog predmetnog područja.

U praćenju čitanja cjelovitih tekstova važne odrednice jesu:

- poštivanje postavljenih rokova za čitanje
- donošenje urednih i valjanih učeničkih bilježaka
- naglasak je na učenikovom razumijevanju teksta na temelju doživljaja i uvažava se svako pojedinačno mišljenje, no učenik treba poznavati opća obilježja pročitano djela (temeljne odrednice fabule, pripovjedača – u svrhu razumijevanja gledišta pripovijedanja, likove i njihove odnose i ulogu u djelu)
- kontinuiranost rješavanja zadataka prati se u bilješkama.

Specifični zadaci pojedinog lektirnog djela svakom lektinom mogu biti drugačiji. To mogu biti:

- pitanja i odgovori
- osvrt
- parlaonica
- strip
- referat
- kviz
- skupni rad
- dnevnik čitanja
- dramatizacija
- prezentacija (računalna, poster, slikovnica ili neki drugi oblik omiljen učeniku po prethodno zadanim kriterijima za predstavljanje)
- ispit znanja – pisana provjera pročitano lektire. U tom slučaju učenici ne rješavaju posebne zadatke za vrijeme čitanja lektire.

OSTALI ELEMENTI OCJENJIVANJA

DOMAĆE ZADAĆE

PISANE I USMENE PROVJERE ZNANJA

RAD U SKUPINI – praćenje pojednica

RAD U SKUPINI – praćenje skupine

ŠKOLSKE ZADAĆE

Učenici tijekom jedne školske godine pišu nekoliko pisanih provjera iz različitih područja (hrvatski jezik i komunikacija (A), književnost i stvaralaštvo (B)...).

Pisane provjere učitelj/učiteljica najavljuje najmanje mjesec dana prije provjere te termin zapisuje u *Raspored pisanih zadaća* (u e-dnevnik).

Pisane provjere koje se provode sa svrhom vrednovanja za učenje ili vrednovanja kao učenje učitelj/učiteljica neće najavljivati. Učitelj/učiteljica obavještava učenike o opsegu sadržaja i odgojno-obrazovnim ishodima koji će se provjeravati pisanom provjerom i načinima provođenja pisane provjere.

Učeniku tijekom pisane provjere nije dopuštena uporaba sredstava za prepisivanje (bilježnica, udžbenik...).

Primijeti li učitelj/učiteljica nedopuštena sredstva, pisana provjera znanja vrednuje se ocjenom nedovoljan

Pisane provjere znanja učenik je dužan pisati pisanim slovima, čitko, na što će ga učitelj/učiteljica upozoriti prije početka pisanja.

Ne može li pročitati učenikov uradak, učitelj/učiteljica će ga vrednovati nedovoljnom ocjenom.

Učenikov uspjeh u pisanim provjerama u pravilu se (uz moguće iznimke) vrednuje (iskazano postotcima) na sljedeći način:

0 – 49 % - nedovoljan (1)

50 – 61% - dovoljan (2)

62 – 75 % - dobar (3)

76 – 89 % - vrlo dobar (4)

90 – 100 % - odličan (5)

Bodovna skala za pismeno ocjenjivanje ponekad se može pomicati u korist učenika - ovisno o težini zadataka, u pravilu bodovna skala ne ide ispod 40%(za ocjenu dovoljan).

* iznimno učenici s teškoćama u učenju prema procjeni učitelja:

0 – 40 % - nedovoljan (1)

41 – 55 %- dovoljan (2)

56 – 70%- dobar (3)

71 – 85% - vrlo dobar (4)

86 – 100 % - odličan (5)

Osim poznavanja gramatičkih zakonitosti i književnoteorijskih pojmova, vrednuje se i poznavanje:

- pravopisa – PRAVOPISNE PROVJERE (č/ć, đ/dž, ije/je; veliko i malo slovo, pravopisni i rečenični znakovi...)
- razumijevanje pročitanoog teksta (u svakom polugodištu jedna do dvije provjere)
- pismenost –ŠKOLSKE ZADAĆE (u svakom polugodištu jedna provjera).

DOMAĆE ZADAĆE

- evidencija o domaćim zadaćama vodi se u rubrici bilježaka u obliku bilježaka te pluseva i minusa
- na kraju nastavne godine vrednuju se sve učenikove zadaće na temelju pluseva i minusa i utječu na zaključnu ocjenu
- ukoliko je učenik zaboravio bilježnicu i ne može učitelju predočiti domaću zadaću, ona se vrednuje kao nenapisana

- prepisana domaća zadaća (učenici imaju jednaku zadaću s istim pogreškama), vrednuje se kao nenapisana

PISANE I USMENE PROVJERE ZNANJA

- učitelj/učiteljica kontinuirano i u skladu s godišnjim izvedbenim kurikulumom provodi usmeno provjeravanje razine ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda tijekom cijele nastavne godine u pravilu na svakom satu bez najave - odnosi se na poznavanje sadržaja predviđenog Kurikulumom predmeta
- usmeno provjeravanje znanja neće trajati dulje od 10 minuta
- učenici, koji usmeno odgovaraju, biraju se metodom slučajnog odabira, prema željama učenika da taj dan odgovaraju ili prema dogovoru učenika i učiteljice

Učenikov uspjeh u usmenim provjerama vrednuje se na sljedeći način:

nedovoljan (1)	dovoljan (2)	dobar (3)	vrlo dobar (4)	odličan (5)
Učenik ne zna pojmove, ni uz pomoć učitelja/učiteljice ne može točno odgovoriti na pitanja niti riješiti postavljene zadatke ili učenik ne želi usmeno odgovarati kad na njega dođe red.	Učenik je naučio samo najosnovnije pojmove; rješava najjednostavnije zadatke, stalno ga treba poticati i navoditi na točne odgovore i rješenja	Učenik sadržaje zna površno, odgovara uz pomoć učitelja/učiteljice, a tako rješava i zadatke; teže zadatke nije u stanju riješiti.	Učenik zna pojmove, samostalno odgovara na postavljena pitanja, a zadatke, kojima se ispituje primjena znanja, rješava uz pomoć učitelja/učiteljice	Učenik na pitanja odgovara samostalno, primjenjuje naučeno u rješavanju zadataka na svim razinama (od prepoznavanja do primjene znanja na novim problemima).

RAD U SKUPINI – praćenje pojedinca

*I za rad u skupini mogu se izrađivati POSEBNE LISTE PROCJENE ovisno o aktivnostima koje se provode.

nedovoljan (1)	dovoljan (2)	dobar (3)	vrlo dobar (4)	odličan (5)
Nezainteresiran za rad, ometa druge. Poticaj i pomoć ga ne motiviraju da radi. U svemu površan i	Radi na razini prisjećanja. Uz učiteljevu intervenciju radi u skupini... Zadatke ne dovršava i ima pogrešaka.	U podjeli zadataka u skupini potrebna je pomoć učitelja. U radu je potrebna pomoć, poticaj i usmjeravanje. U prezentaciji učinjenoga je	Motiviran je i redovito izvršava zadatke. Rješava problem služeći se naučenim sadržajima. Poštuje pravila rada.	Učenik je posebno motiviran, kreativan, odgovoran u radu, poštuje druge, redovito izvršava svoje obveze. Daje kreativne primjedbe i

neodgovoran. Ne poštuje pravila ponašanja u skupini. Traži potpunu pozornost i individualni pristup.	Površan je u radu i poštivanju pravila. Mali interes za rad, uglavnom je pasivan.	sporiji i neprecizniji. Teže iskazuje svoje mišljenje. Nije sklon samostalnosti, slijedi druge. Naučeno gradivo primjenjuje s pogreškama. Djelomično poštuje pravila ponašanja.	Podržava rad skupine i potiče ih na rad. Pouzdan je, marljiv, odgovoran. Način prezentacije je točan.	prijedloge. Poštuje pravila rada. U prezentiranju je jasan, točan i jezgrovit. Uočava bitno i razlikuje ga od nebitnoga. Zna dobro organizirati i voditi rad u skupini. Ima visoko razvijeno kritičko mišljenje. Pouzdan je i savjestan.
--	--	---	---	--

RAD U SKUPINI – praćenje skupine

*I za rad u skupini mogu se izrađivati POSEBNE LISTE PROCJENE ovisno o aktivnostima koje se provode.

- ocjena je u pravilu ista za sve učenike skupine, piše se u bilješke, a stečeno znanje provjerava se i ocjenjuje (u rubriku) individualno na sljedećim satima

nedovoljan (1)	dovoljan (2)	dobar (3)	vrlo dobar (4)	odličan (5)
Nezainteresirani za rad. Bučni, ometaju druge u radu. Ne rješavaju zadatke. Ne poštuju pravila ponašanja u skupini.	Traže učiteljevu pomoć u podjeli zaduženja. Teško razumiju postavljene zadatke. Zadatke ne rješavaju ili ih dovršavaju s puno pogrešaka. Nisu motivirani za rad. Prezentiraju nejasno, površno, nerazumljivo.	Uz pomoć nastavnika dijele zadatke u skupini. Potreban poticaj i pomoć u radu. U prezentaciji su sporiji i potrebna im je pomoć. Djelomično poštuju pravila. Slabije pokazuju kreativne sposobnosti. Teže pronalaze rješenja.	Skupni uradak je kreativan. Razumiju zadatke, slabije primjenjuju. Aktivni su. Uz manje poteškoće pronalaze rješenja. Samostalni su u podjeli uloga i zadataka. Poštuju pravila. Način prezentacije je točan, ali nedovoljno precizan.	Učenici razumiju i primjenjuju zadatke. Daju svoje konstruktivne primjere. S lakoćom pronalaze rješenja za zadatke. Aktivni su i pouzdani. Iskazuju kreativnost. Poštuju pravila ponašanja u skupini. Način prezentacije jasan je, točan i siguran.

ŠKOLSKA ZADAĆA

Školska se zadaća može temeljiti na sljedećim tekstnim vrstama:

- kronološko pripovijedanje događaja

- opis osobe
- stvaralačko prepričavanje
- e-poruka

Za svaku se tekstnu vrstu može se izraditi posebna lista procjene koju će učenici dobiti prije pisanja školske zadaće.

*Prema izmjenama i dopunama Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednoj školi.

PREZENTACIJE I PLAKATI

ELEMENTI OCJENE	dovoljan (2)	dobar (3)	vrlo dobar (4)	odličan (5)
STRUKTURIRANJE SADRŽAJA	Plakat nije izrađen na papiru prikladnom za izradu plakata u formatu koji je ranije dogovoren. Na plakatu ili prezentaciji nije jasno istaknut naslov i ključni pojmovi, nije odmjereno odnos slika i teksta. Slova su nečitka i mala, čitljivost nije moguća ni s udaljenosti od jednog metra. Slike i crteži su nasumce izabrani bez ikakve reprezentativnosti zadane teme. Plakat je izrađen rukom i računalom tj. kombinacija obaju stilova. Tekst i slike neuredno su posložene i raspoređene po cijelom plakatu. Sadržaj ne odgovara temi. Nisu korišteni nikakvi primjeri. Plakat je izrađen neuredno te je estetski neprimjeren.	Plakat je izrađen na papiru prikladnom za izradu plakata u formatu koji je ranije dogovoren. Na plakatu ili prezentaciji nije jasno istaknut naslov i ključni pojmovi, nije odmjereno odnos slika i teksta. Slova su nečitka i mala, čitljivost nije moguća s 2 metra udaljenosti. Slike i crteži nisu reprezentativni za prikaz teme. Plakat je izrađen rukom (olovkom) i računalom tj. kombinacija obaju stilova. Tekst i slike su neuredno posložene i raspoređene po cijelom plakatu. Tema nije dobro prikazana. Sadržaj je nedovoljno objedinjen i nisu korišteni precizni primjeri ili uopće nema primjera.	Plakat je izrađen na papiru prikladnom za izradu plakata u formatu koji je ranije dogovoren. Na plakatu ili prezentaciji je jasno istaknut naslov i ključni pojmovi, dobro je odmjereno odnos slika i teksta. Slova su čitka i velika, čitljivost moguća s 2 metra udaljenosti. Slike i crteži su reprezentativni za prikaz teme. Plakat je izrađen rukom i računalom tj. kombinacija obaju stilova. Tekst i slike uredno su posložene i raspoređene po cijelom plakatu. Tema je u potpunosti prikazana, ali nisu odabrani precizni primjeri. Sadržaj je sistematičan, ali preopširan.	Plakat je izrađen na papiru prikladnom za izradu plakata u formatu koji je ranije dogovoren. Na plakatu ili prezentaciji je jasno istaknut naslov i ključni pojmovi, dobro je odmjereno odnos slika i teksta. Slova su čitka i velika, čitljivost moguća s 2 metra udaljenosti. Slike i crteži su reprezentativni za prikaz teme. Plakat je izrađen rukom ili računalom bez kombinacije obaju stilova. Tekst i slike su uredno posložene i raspoređene po cijelom plakatu. Tema je u potpunosti prikazana, uz povezivanje i dodavanje dobro odabranih primjera. Sadržaj je sistematičan.
TOČNOST PODATAKA	Ima puno pravopisnih pogrešaka (7- 8). Tema nije proširena sadržajima dodatne literature i provjerenih internetskih stranica već se isključivo oslanja na sadržaje udžbenika i radne bilježnice koje su štire i površno ili netočno interpretirane. Sadržaji su znanstveno i stručno potpuno netočni te postoje bitne pogreške u podacima.	Ima više (5-6) pravopisnih pogrešaka. Tema nije proširena sadržajima dodatne literature i provjerenih internetskih stranica već se isključivo oslanja na sadržaje udžbenika i radne bilježnice koje su štire i površno interpretirane. Sadržaji su djelomično znanstveno i stručno točni te postoje manje pogreške u podacima.	Ima manje od pet pravopisnih pogrešaka (3-4). Tema je proširena sadržajima dodatne literature i provjerenih internetskih stranica. Sadržaji su znanstveno i stručno točni, ali su na nekim mjestima neprikladno odabrani.	Na plakatu ili prezentaciji nema pravopisnih pogrešaka. Tema je proširena sadržajima dodatne literature i provjerenih internetskih stranica. Svi su podaci točni, jasno prikazani i prikladno odabrani.

PRIMJENA (IZLAGANJE)	Usmena prezentacija uratka vrlo je skromna, a učenik ne može odgovoriti na pitanja vezana uz zadanu temu niti uz pomoć učitelja.	Prezentacija uratka jako nesigurna i vidljivo neorganizirana. Kod prezentiranja učenik čita sadržaj uratka, tj. ne može samostalno predstaviti uratkom zadanu temu. Poslije prezentiranja učenik ne može odgovoriti na pitanja vezana za zadanu temu te mu je potrebna pomoć pri odgovoru.	Prezentacija uratka pomalo nesigurna, ali još uvijek jasna i organizirana. Kod prezentiranja učenik ne može samostalno predstaviti uratkom zadanu temu. Poslije prezentiranja učenik s razumijevanjem odgovara na pitanja vezana za zadanu temu. Sadržaje povezuje i povremeno primjenjuje.	Prezentacija uratka sigurna, jasna i vidljivo organizirana. Kod prezentiranja učenik se ne oslanja na sadržaj uratka već samostalno predstavlja zadanu temu. Poslije prezentiranja učenik sigurno, točno i s razumijevanjem odgovara na pitanja vezana za zadanu temu.
-------------------------	--	--	---	--

Ukoliko učenik nije pripremio prezentaciju/plakat ili je zaboravio prezentaciju/plakt i ne može uradak predočiti u dogovoreno vrijeme, isto se vrednuje ocjenom nedovoljan.

Prepisana prezentacija/ plakat (s interneta, iz dodatne literarure ili ako učenici imaju jednaku prezentaciju /plakat s istim pogreškama), vrednuje se ocjenom nedovoljan.

Tekst na plakatu učenik je dužan pisati pisanim slovima.

Ne može li pročitati učenikov uradak, učitelj/učiteljica će ga vrednovati nedovoljnom ocjenom.